

АРХАН-УУЛ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Дархан-Уул аймгийн Шарын гол сумын Орон нутгийн хөгжлийн сангийн 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: ДАА-2023/65/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn	Дархан-Уул аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга, тэргүүлэх аудитор: Ш.Мөнхбаяр Утас: 70373089 Цахим хаяг: munkhbayarsh@audit.gov.mn Аудитын менежер: У.Батсүрэн Утас:70373089 Цахим хаяг: batsurenu@audit.gov.mn Ахлах аудитор: С.Батцэцэг Утас:70373089 Цахим хаяг: battsetsegs@audit.gov.mn Аудитор: З.Мөнгөнцэцэг Утас: 7037308 Цахим хаяг: munguntsetsegz@audit.gov.mn
Дархан-Уул аймаг 2023 он	

Нэг. Хараат бус аудиторын дүгнэлт

 ДАРХАН-УУЛ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР Бурхантын гудамж-1, 14 дугаар баг, Дархан сум, Дархан-Уул аймаг, 45059 Утас: 7037-3089, Факс: (975) 7037-3089 Цахим шуудан: darkhanul@audit.gov.mn Цахим хуудас: www.audit.mn	ШАРЫН ГОЛ СУМЫН ЗАСАГ ДАРГА Б.ЛХАМСҮРЭН ТАНАА
2022.02.25 № 69	
Танай _____-ны № _____-т	
Өөрчлөлтгүй дүгнэлт	
<p>Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Шарын гол сумын Орон нутгийн хөгжлийн сангийн 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.</p> <p>Шарын гол сумын Орон нутгийн хөгжлийн сангийн 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.</p> <p>Дүгнэлтийн үндэслэл</p> <p>Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.</p> <p>Асуудлыг онцолсон хэсэг</p> <p>Тайлант оны орон нутгийн хөгжлийн санд малын тоо толгойн албан татварын орлогоос 34,016.2 мянган төгрөгийг санхүүжүүлэхээр баталсан ч орлогын гүйцэтгэлээс шалтгаалж 14,016.2 мянган төгрөгийн арга хэмжээ хэрэгжээгүй байна.</p> <p>Аудитын гол асуудал</p> <p>Тайлант онд Шарын гол сумын ЗДТГ-ны даргын 2022 оны 09 дүгээр сарын 06-ны өдрийн Б/63 тоот тушаалаар М.Жинжиймааг орон нутгийн хөгжлийн сангийн нягтлан бодогчоор томилсноор зарлагын гүйлгээнд 2 дугаар гарын үсэг зурж нягтлан бодох бүртгэлийг удирдан зохион байгуулсан байна.</p> <p>Бусад асуудлын хэсэг</p> <p>Төсвийн шууд захирагч бусад мэдээлэлтэй холбоотой үүрэг хариуцлагыг хүлээнэ.</p> <p>Сумын Засаг дарга аймгийн Засаг даргатай байгуулсан гэрээний төлөвлөгөөнд 3 чиглэлээр 29 арга хэмжээ төлөвлөж, хэрэгжилтийг 99.2 хувиар тайлагнасан байна.</p> <p>Санхүүгийн тайланд өгсөн бидний дүгнэлт бусад мэдээллийг хамраагүй болно.</p> <p>Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага</p>	
009020703	

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Ш.МӨНХБАЯР

2. АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	/төгрөгөөр/	
		Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	1,051,685.00	27,825,524.00
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	1,051,685.00	27,825,524.00
312	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	1,051,685.00	27,825,524.00
3121	Төгрөг	1,051,685.00	27,825,524.00
31211	Төрийн сангийн харилцах	1,051,685.00	27,825,524.00
33	АВЛАГА	-	-
33300	Татаас, санхүүжилтийн авлага	-	-
33400	Зээлийн хүүгийн авлага		
33401	Дансны авлага /ТӨҮГ/		
33402	Татвар, НДШ – ийн авлага /ТӨҮГ/		
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	1,051,685.00	27,825,524.00
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	-	-
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	-	-
411	Богино хугацаат үнэт цаас	-	-
413	Өглөг	-	-
41310	Ажилчидтай холбогдсон өглөг		
41320	Бараа үйлчилгээний зардлын өглөг		
41330	Татаас, санхүүжилт, шилжүүлгийн өглөг		
41340	Хөрөнгө бэлтгэхтэй холбогдсон өглөг		
41350	Зээлийн хүүгийн өглөг		
4136	Бусад өглөг	-	-
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	-	-
41362	Хувь хүмүүст төлөх өглөг		
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	1,051,685.00	27,825,524.00
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	1,051,685.00	27,825,524.00
512	Хуримтлагдсан үр дүн	1,051,685.00	27,825,524.00
51210	Өмнөх үеийн үр дүн		1,051,685.00
51220	Тайлант үеийн үр дүн	1,051,685.00	26,773,839.00
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	1,051,685.00	27,825,524.00

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	/төгрөгөөр/	
		Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	595,344,687.00	864,516,200.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	595,344,687.00	864,516,200.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	595,344,687.00	850,500,000.00
131008	Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас санхүүжих	595,344,687.00	850,500,000.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	-	14,016,200.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	-	14,016,200.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	594,293,002.00	837,742,361.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	-	13,999,750.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	-	13,999,750.00
2131	Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг	-	13,999,750.00
213101	Засгийн газрын дотоод шилжүүлэг	-	13,999,750.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	594,293,002.00	823,742,611.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	594,293,002.00	823,742,611.00
220001	Барилга байгууламж		
221001	Их засвар		
222001	Тоног төхөөрөмж		
223001	Бусад хөрөнгө	594,293,002.00	823,742,611.00
224001	Стратегийн нөөц хөрөнгө		
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	1,051,685.00	26,773,839.00
145	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ОРЛОГЫН ДҮН	-	-
145001	Гадаад валютын ханшийн зөрүүний олз		
145002	Үндсэн хөрөнгө, бараа материал худалдсаны олз		
145003	Хөрөнгө оруулалтын олз		
145004	Дотоод эх үүсвэрээс олгосон зээлээс эргэж төлөгдөх		
145005	Дамжуулан зээлдүүлэх зээлээс эргэж төлөгдөх		
145006	Гадаадын санхүүгийн зах зээлээс санхүүжих		
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	-	-
230001	Эргэж төлөгдөх зээл		
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)	-	-
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	1,051,685.00	26,773,839.00

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	596,696,651.00	864,516,200.00
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	-	-
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	596,696,651.00	864,516,200.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	596,696,651.00	850,500,000.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт		
131002	Засгийн газрын, Засаг даргын нөөц хөрөнгийн санхүүжилт		
131008	Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас санхүүжих	596,696,651.00	850,500,000.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	-	14,016,200.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	-	14,016,200.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	-	13,999,750.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	-	13,999,750.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	-	13,999,750.00
2131	Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг	-	13,999,750.00
213101	Засгийн газрын дотоод шилжүүлэг	-	13,999,750.00
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	596,696,651.00	850,516,450.00
	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	595,644,966.00	823,742,611.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	595,644,966.00	823,742,611.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	595,644,966.00	823,742,611.00
220001	Барилга байгууламж		
221001	Их засвар		
222001	Тоног төхөөрөмж		
223001	Бусад хөрөнгө	595,644,966.00	823,742,611.00
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	(595,644,966.00)	(823,742,611.00)
	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
7	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	-	-
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	1,051,685.00	26,773,839.00
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	-	1,051,685.00
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	1,051,685.00	27,825,524.00

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
C01	2021 оны 01-р сарын 01-нээрх үлдэгдэл	-	-	-
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	-
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	-	-	-
C04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт	-	-	-
C05	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний бууралт	-	-	-
C06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	-	-	-
C07	Тайлант үеийн үр дүн	-	1,051,685.00	1,051,685.00
C08	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	-	1,051,685.00	1,051,685.00
D01	2022 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	-	1,051,685.00	1,051,685.00
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	-
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	-	1,051,685.00	1,051,685.00
D04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт	-	-	-
D05	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт, бууралт	-	-	-
D06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	-	-	-
D07	Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн зөрүү	-	-	-
D08	Тайлант үеийн үр дүн	-	26,773,839.00	26,773,839.00
D09	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	-	27,825,524.00	27,825,524.00

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/төгрөгөөр/

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны		Зөрүү	
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Дүн	Хувь
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	954,363,500.00	837,742,361.00	(116,621,139.00)	87.8
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	47,127,900.00	13,999,750.00	(33,128,150.00)	29.7
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	47,127,900.00	13,999,750.00	(33,128,150.00)	29.7
2131	Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг	47,127,900.00	13,999,750.00	(33,128,150.00)	29.7
213101	Засгийн газрын дотоод шилжүүлэг	47,127,900.00	13,999,750.00	(33,128,150.00)	29.7
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	907,235,600.00	823,742,611.00	(83,492,989.00)	90.8
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	907,235,600.00	823,742,611.00	(83,492,989.00)	90.8
220001	Барилга байгууламж	-	-	-	-
221001	Их засвар	-	-	-	-
222001	Тоног төхөөрөмж	-	-	-	-
223001	Бусад хөрөнгө	907,235,600.00	823,742,611.00	(83,492,989.00)	90.8
224001	Стратегийн нөөц хөрөнгө	-	-	-	-
2260	Гадаад эх үүсвэрээр	-	-	-	-
226001	Гадаад эх үүсвэрээр	-	-	-	-
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	954,363,500.00	864,516,200.00	(89,847,300.00)	90.6
1310	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	954,363,500.00	850,500,000.00	(103,863,500.00)	89.1
131008	Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас шилжүүлэх	920,347,300.00	850,500,000.00	(69,847,300.00)	92.4
1320	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	34,016,200.00	14,016,200.00	(20,000,000.00)	41.2
132001	Орон нутгийн төсвөөс	34,016,200.00	14,016,200.00	(20,000,000.00)	41.2
124	БУСАД ЭХ ҮҮСВЭР	-	-	-	-
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	-	1,051,685.00	1,051,685.00	-
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	-	27,825,524.00	27,825,524.00	-

Гурав. Аудитын илрүүлэлт:

Аудитаар нийт 8,993.3 мянган төгрөгийн баталгаат хугацаа дуусаагүй төсөл, арга хэмжээний чанарын баталгааны барьцааг гүйцэтгэгчид олгосон зөрчил¹-д албан шаардлага хүргүүлжээ.

3.1 Төлбөрийн акт

Аудитаар төлбөрийн акт тогтоох зөрчилтэй асуудал илрээгүй болно.

3.2 Албан шаардлага

Шарын гол сумын 6 дугаар байрны дээвэр засварын ажил гүйцэтгэсэн “Болор эрхэст цамхаг” ХХК-нд гэрээний тусгай нөхцөлд заасан чанарын баталгааны барьцаа нийт 8,993.3 мянган төгрөгийг баталгаат хугацаа дуусаагүй байхад олгосонд албан шаардлага хүргүүлжээ.

¹ Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/

3.3 Зөвлөмж

Аудитаар зөвлөмж өгөх зөрчилтэй асуудал илрээгүй болно.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

Дөрөв. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН

НЭГТГЭЛ Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн

нэгтгэл

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс /мянган төгрөгөөр/									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэ	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Чанарын баталгааны барьцаа хөрөнгийг баталгаат хугацаа дуусаагүй байхад гүйцэтгэгчид олгосон	1	8,993.3	-	-	1	8,993.3	-	-	-	-	-	-
Дүн	1	8,993.3	-	-	1	8,993.3	-	-	-	-	-	-

Тав. Төсвийн захирагчийн ангиллаар аудитад хамрагдсан байдал ба санал дүгнэлтийн талаарх мэдээллийн нэгтгэл

№	Төсвийн захирагчийн ангилал	Байгууллага, нэгжийн тоо				Санал дүгнэлтийн хэлбэр			
		Аудитад хамрагдах	Үүнээс: Аудит хийсэн хэлбэр			Зөрчилгүй	Хязгаарлалттай	Сөрөг	Дүгнэлт өгөхөөс татгалзсан
			Санал дүгнэлт гаргасан	Түүвэрт хамруулсан	Аудит хийгээгүй				
A	1	2	3	4	5	7	8	9	10
1	ТШЗ	1	1	-	-	1	-	-	-
2	Төсөл, хөтөлбөр	-	-	-	-	-	-	-	-
3	ЗГТС	-	-	-	-	-	-	-	-
4	ТТЗ	-	-	-	-	-	-	-	-
5	ТЕЗ	-	-	-	-	-	-	-	-
	НИЙТ	1	1	-	-	1	-	-	-